



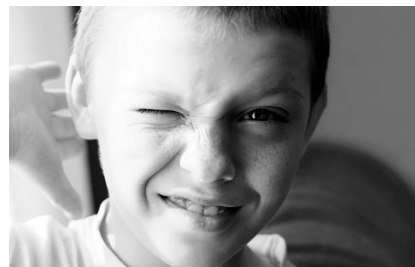
Norsk Tourette Forening

Norsk Tourette Forening

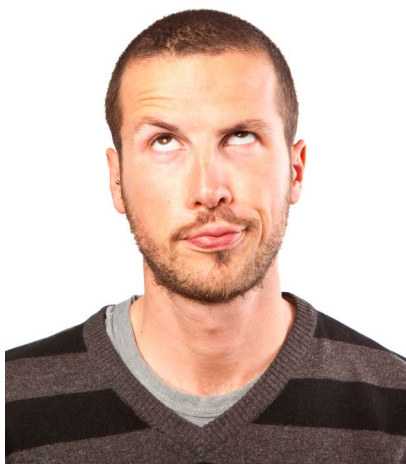


Snjeemkehtidh

Tramhkoehetidh



Kremhkiehtidh



Låapoestalledh

Norsk Tourette Forening (NTF) akte laantenvijries siebrie man ulmie lea daaj-roem jih goerkesem geerjehtidh Tourettes syndromen (TS) jih jeatjah ticsetsiehkij bijre.

Tourettes syndrome (TS) akte aerpeles, nevrobiologeles tsiehkij, mij lea vaa-jnoes iktemearan, vaeljohts svihtjemijstie (motorihkeles tics) jih vaeljohts tjoejenas-sijste (vokaale tics). Symptovmh siejhmemes aareh skuvlealteren aelkij. Doh voestes symptovmh leah daamtajommes tics aaredaajesne, vuesiehtimmien gaavhtan daamtaj tramhkoehimmie jallh geesnjeme. Doh motorihkeles tics maaje juhtijeh tjeapoehkasse, aelkide, bijjiekraahpese jih jeatjah bielide kraahpeste. Tics maehhtijeh læssanidh, jallh geahpanidh, dovne gosse raessesne, dearkoes jallh slaajperdeminie. Daamtaj vokaale tics annetji minngelen baetijeh goh doh motorihkeles. Gaarede ticside hooptedh annetji, jih leah daamtaj tjerkebe gaetesne goh skuvlesne jallh barkoesijjesne.

Tourettes syndrome lea gaajhki almetji luvnie gaajhkijste etnihkeles daehkijste, jih lea 3-4 aejkijeh dan daamtaj kaarri luvnie goh nyjsenæjjaj luvnie. Dihte iemie evtiedimmie Tourettes syndrome jeerehte almetjistie almetjasse, jih man tjarke syndromem atna jeerehte joekoen geehpes tsiehkijste akten itjmies tsiehkien raajan. Doh jeanatjommesh vaenebe sijjen ticsijste vaajvesuvviejh gosse geerve almetjinie sjidtijeh.

Doh jeanatjommesh Tourettes syndromine lissietsagkesh utnieh. Doh siejhmemes leah ADHD jih noerhkemeas-

sjaldahkh /noerhkemedahkoeh (OCD). Sjiere learoetsagkesh, faahketji saknoe, nahkeretsagkesh, asve jih depresjovne aaj vaa-jnoes naakeni luvnie. Lissietsagkesh maehhtijeh saamasidie stuerebe haestemh sjugniedidh goh ajve doh aktegh tics. Ij gaaredh Tourettes syndromem daavvodh, jih baehhtjierdimmiem ulmie lea symptovmide giehpiedidh. Geehpes tics eah siejhmemes naan baehhtjierdimmiem daarpesjh.

Akte almetje Tourettes syndromine uvtemes goerkesem daarpesje jijtse diagnovsen bijre jih viehkijem byjreskistie dej haestemigujmie mah meatan fulkijeh.

Norsk Tourette Forening akte siebrie gaajhkesidie mej Tourettes syndrome, dej fuelhkijeh, voelph, faagealmetjh jih jeatjah iedtjeladtjh.

Mijjen barkoe lea mijjen lihtsegh saar-nodh dotkemen, nuepiej jih reaktaj bijre. Mijjijeh barkeminie juktie almetjidie Tourettes syndromine nuepiem vedtedh sijjen aarkebiejjiem haalvedh booremeslaakan, jih aaj lihke fuelhkien tsiehkijem bueriedidh plierehkebarkoen, utnijelaavenjostoen jih lierehtimmien bijre. Akte jolle prioriteete lea tjaaanghkoesijjijeh sjiehteladtedh mijjen lihtsegidie. Akte dejstie mijjen vihkielommes ulmijste lea gaajh-kesh mah TS utnieh edtijeh maehhtedh aktem eevre siejhme jieledem jieledh. Mijjijeh tuhtjebe vihkeles maanah edtijeh aktem aareh jih reaktoe diagnovsem jih sjiehtedamme skuvletsiehkijem aadtjodh, gusnie goerkesem dovne lohkehtæjjijste jih learoehkijstie aadtjoeh.

Bievneshe akte joekoen vihkeles bielie mijjen barkoste. Mijjijeh bæjhkoehhtibie lihtsegeplaeriem "2-rette" jih aktem seerijem bievnesetjaalegijstie faalehtibie mijjen nedtebovresne.

Man åvteste lihtseginie sjidtedh siebresne Norsk Tourette Forening?

• Lihtsegeplaerie

Goh lihtsege NTF:sne lihtsegeplaeriem «2-rette» aadtjoeh paastesne. Daesnie doh minngemes saarnieh aadtjoeh dan bijre mij suerkesne heannede, faageaamhtesh, raerijeh, gihtjehtimmijeh, seminaarh, voenges darjomh, jnv. Mijjijeh dutnjien bievnebe dan bijre mij faagebyjresinie sjugniehtåvva.

• Nuepieh mubpieh raakedh

NTF jienebh eadtjohke fylhkensiebrijeh atna. Daesnie maahtah jeatjebh raakedh seamma tsiehkiesne. Fylhkensiebrijeh jijnjh murreds darjomh oornedijeh, dovne maanide, noeride jih geerve almetjidie. Mijjen gaetiesæjrosne www.touretteforeningen.no bijjieguvviem fylhkensiebrijeh bijre laantesne gaavnh.

• Faalenasse kuvsi / seminaari bijre

NTF sjiere seminaarh ajve mijjen lihtsegidie oornede, dovne dejtie mah jijtjeh diagnovsem utnieh jih lihke fualhkan /eejhtegidie jallh dejtie mah eejhtegi åvteste.

• Raerie jih bihkedimmie

Mijjijeh bievneshe, raerijeh jih bihkedimmie vedtebe. Mijjijeh libie kontovresne tellefovnesne maantan-duarstan.

• Mijjen plierehkijmie gaskesadtedh

Daarpesjh naakenem mejnie soptses-tidh? Dellie maahtah gaskesadtedh aktem mijjen plierehkijstie. Daate lea almetjh mah jijtjeh daajrehtimmijem utnieh TS:ine jieleddh jih/jallh guktie lea lihke fuelhkijeh/eejhteginie årrodh naakenidie TS:ine.

• Vihkeles aamhtesem daarjoehhtidh

Goh lihtsege siebresne Norsk Tourette Forening datne mijjem mijjen barkosne viehkehth juktie Tourettes syndromem vielie aehpies darjodh siebriedahkesne, jih ihke siebriedahke almetjidie TS:ine sjiehteladta.

Dan jienebh lihtsegh, Dan vielie faamoe!

Bievneshe lihtsegevoeten bijre siebresne Norsk Tourette Forening:

Gaajhkeshe mah Tourettes syndromem utnieh jallh iedtjem disse utnieh, maehhtijeh lihtseginie årrodh NTF:sne. Mijjijeh daejtie saarhts lihtsegidie utnebe:

- Åejvielichtsege: kr 380,- fierhten jaepien
- Fuelhkielichtsege (seamma adressine goh åejvielichtsege) kr 60,- fierhten jaepien

Maahtah jijtjemdh siebrien sijse bieljelidh tellefovnesne, mijjen gaetiesæjrosne jallh e-paastesne:

E-paaste: post@touretteforeningen.no

Web: www.touretteforeningen.no

Tellefovne: 31 41 10 55



Norsk Tourette Forening

Frankendalsveien 97, 3274 Larvik

Tellefovne: 31 41 10 55

E-påaste: post@touretteforeningen.no

www.touretteforeningen.no

ISBN: 978-82-7835-040-9

SØRSAMISK



SÁMEDIGGI
SAMETINGET



HELSE  **NORD** R-FAAT

Regionalt Fagnettverk for Autisme, ADHD og Tourettes syndrom